ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ (ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ)

ਕਿਫਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ

ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ

- 18,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੇ 50-80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ
- ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਾਰਚ 2027 ਤੱਕ 25,000 ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਮਾਡਲ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ
- ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਉੱਦਮਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਔਰਤਾਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ, ਦਿਵਯਾਂਗਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
- ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਸੁਵਿਧਾ ਸੈਨੇਟਰੀ ਨੈਪਕਿਨ ਅਤੇ ਸੁਗਮ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪ ਵਰਗੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਸਤੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਤੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਜਾਣ ਪਛਾਣ

ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਨੀਤੀਗਤ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਘਰੇਲੂ ਜੇਬ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵਿੱਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਬ੍ਰਾਂਡੇਡ (ਜੈਨਰਿਕ) ਦਵਾਈਆਂ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰਬ੍ਰਾਂਡੇਡ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਧ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਨੀਤੀਗਤ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ (ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ) ਦਾ ਸ਼ੁਭਾਰੰਭ ਸੀ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰਪਿਤ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ (ਜੇਏਕੇ) ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੈੱਟਵਰਕ ਰਾਹੀਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ-ਯਕੀਨੀ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੈਨਰਿਕ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਸ ਤੱਕ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਸਪਤਾਹ 2026 ਨੂੰ ਸਸਤੀਆਂ, ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰਵਿਆਪੀ ਪਹੁੰਚ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਮਾਪਨ 7 ਮਾਰਚ ਨੂੰ 8ਵੇਂ ਜਨਔਸ਼ਧੀ ਦਿਵਸ ਦੇ ਪਾਲਣ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਹਫ਼ਤਾ ਭਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਉਰਵਰਕ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਸ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਸ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਵਾਈਸਿਜ਼ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਪੀਐੱਮਬੀਆਈ) ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ 1 ਤੋਂ 5 ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ਿਵਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਥੀਮ, "ਜਨਔਸ਼ਧੀ ਸਸਤੀ ਵੀ, ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਵੀ, ਸਿਹਤ ਦੀ ਗੱਲ, ਬਚਤ ਨਾਲ" ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ, ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਜੇਏਕੇ ਵਿੱਚ ਸਸਤੀਆਂ, ਗੁਣਵੱਤਾ-ਯਕੀਨੀ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਜੁੜਾਅ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਆਨ-ਸਾਈਟ ਨਿਦਾਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੈ।

ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ ਅਧੀਨ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਆਸ਼ਵਾਸਨ

ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ ਅਧੀਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਧੀ (ਡਬਲਿਊਐਚਓ-ਜੀਐੱਮਪੀ) ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਬੈਚ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰੀਖਣ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਾਂਕਨ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਤਯਾਯਨ ਬੋਰਡ (ਐੱਨਏਬੀਐੱਲ) ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰੀਖਣ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੋਣ।

ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ

ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ, 18000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰ (ਜੇਏਕੇ) ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ 2,110 ਦਵਾਈਆਂ, 315 ਸਰਜੀਕਲ ਆਈਟਮਾਂ, ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਉਪਭੋਗੀ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ 29 ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀ-ਇਨਫੈਕਟਿਵ, ਐਂਟੀ-ਡਾਇਬਿਟਿਕਸ, ਕਾਰਡੀਓਵੈਸਕੁਲਰ ਡਰੱਗਸ, ਐਂਟੀ-ਕੈਂਸਰ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਗੈਸਟਰੋਇੰਟੈਸਟਾਈਨਲ ਇਲਾਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਔਸਤਨ, ਲਗਭਗ 10 ਤੋਂ 12 ਲੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਸਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਕਤਮ ਰਿਟੇਲ ਕੀਮਤਾਂ (ਐੱਮਆਰਪੀ) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਬ੍ਰਾਂਡੇਡ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ 50-80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੂਨ 2025 ਤੱਕ, 7,700 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੁੱਲ ਐੱਮਆਰਪੀ ਮੁੱਲ ਵਾਲੀਆਂ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਕੱਖ ਬ੍ਰਾਂਡੇਡ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਲਗਭਗ 38,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਬਚਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ (ਜੇਏਕੇ) ਦਾ ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ੀ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਸਥਾਰ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਰਚ 2027 ਤੱਕ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ 25,000 ਜੇਏਕੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਫ੍ਰੈਂਚਾਈਜ਼ੀ-ਆਧਾਰਿਤ ਮਾਡਲ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਸ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਵਾਈਸਿਜ਼ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਪੀਐੱਮਬੀਆਈ), www.janaushadhi.gov.in ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉੱਦਮੀਆਂ, ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਸਮਾਜਾਂ, ਟਰੱਸਟਾਂ, ਫਰਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਨਲਾਈਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸੱਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਢਾਂਚਾ ਬਲਾਕਾਂ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਾਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇਏਕੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ, ਗੁਣਵੱਤਾ-ਯਕੀਨੀ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਨਾਗਰਿਕ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀ: ਜਨਔਸ਼ਧੀ ਸੁਵਿਧਾ ਸੈਨੇਟਰੀ ਨੈਪਕਿਨ

ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ ਨੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ, ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਈ ਨਾਗਰਿਕ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਸੁਵਿਧਾ ਆਕਸੋ-ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਸੈਨੇਟਰੀ ਨੈਪਕਿਨ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 2019 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਸਵੱਛਤਾ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੱਕ ਸਸਤੀ ਪਹੁੰਚ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪੈਡ ਦੀ ਅਤਿ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਅਭਿਆਸਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਨੈਪਕਿਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਕਸੋ-ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਐਡਿਟਿਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਨਿਪਟਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਕਸੀਜਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਖਪਤ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਵੱਛਤਾ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ, ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ 31 ਜਨਵਰੀ 2026 ਤੱਕ 100 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਵਿਧਾ ਸੈਨੇਟਰੀ ਪੈਡ ਵੇਚੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2025-26 ਦੌਰਾਨ 31 ਜਨਵਰੀ 2026 ਤੱਕ 22.50 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਡ ਵੇਚੇ ਗਏ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ 18,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇਏਕੇ ਸੁਵਿਧਾ ਨੈਪਕਿਨ ਵੰਡਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਵੱਛ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ-ਸਕਸ਼ਮ ਪਹਿਲਕਦਮੀ: ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਸੁਗਮ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ

ਪਹੁੰਚ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਸੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ 2019 ਵਿੱਚ "ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਸੁਗਮ" ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਟਰਫੇਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਵਸਥਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਗੂਗਲ ਮੈਪ ਏਕੀਕਰਣ ਰਾਹੀਂ ਨੇੜਲੇ ਜੇਏਕੇ ਦੀ ਭੂ-ਸਥਿਤੀ-ਸਮਰੱਥ ਪਛਾਣ।
- ਵਾਸਤਵਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਲਈ ਖੋਜ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ,
- ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਜੈਨਰਿਕ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡੇਡ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਧਿਕਤਮ ਰਿਟੇਲ ਕੀਮਤਾਂ (ਐੱਮਆਰਪੀ) ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਲਾਗਤ ਬਚਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਸੁਗਮ ਐਪ ਗੂਗਲ ਪਲੇ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਐਪਲ ਐਪ ਸਟੋਰ ਰਾਹੀਂ ਐਂਡਰਾਇਡ ਅਤੇ ਆਈਓਐੱਸ ਦੋਵਾਂ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਮੁਫਤ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਹ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਡਿਜੀਟਲ ਗਵਰਨੈਂਸ ਹੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜੇਏਕੇ ਵਿਸਥਾਰ ਰਾਹੀਂ ਅੰਤਿਮ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ

ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ (ਜੇਏਕੇ) ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਚਾਲਨ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਸਥਿਰਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੇਏਕੇ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

- ਉਤਪਾਦ ਬਾਸਕਿਟ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ: ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਬਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਸਥਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਆਪਕ ਰੋਗੀ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਪਾਊਡਰ, ਮਾਲਟ-ਆਧਾਰਿਤ ਖਾਦ ਬੂਸਟਰ ਅਤੇ ਗਲੂਕੋਮੀਟਰ ਵਰਗੇ ਨਿਊਟਰਾਸਿਊਟੀਕਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਸਟੋਰ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਸਰਵਜਨਕ ਸਿਹਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਏਕੀਕਰਣ: ਰਾਜ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ-ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੇਏਕੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਆਧਾਰਿਤ ਭੰਡਾਰਣ ਮਾਪਦੰਡ: ਨਿਊਨਤਮ ਭੰਡਾਰਣ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 200 ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਉਪਲਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣ ਸਕੇ।
- ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ: ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ (ਪੈਕਸ) ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ 13 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਪਕ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਨੈੱਟਵਰਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਣ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਫਾਇਤੀ ਦਵਾ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਪੈਕਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਬਾਦੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਜੇਏਕੇ

ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ, 31 ਜਨਵਰੀ 2026 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੁੱਲ 116 ਜੇਏਕੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜਨਤਾ ਲਈ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ, ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵੱਧ ਭੀੜ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਏਕੇ ਆਊਟਲੈੱਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਅਤੇ ਨਿਯਮਕ ਲੋੜਾਂ

ਡੀ. ਫਾਰਮਾ ਜਾਂ ਬੀ. ਫਾਰਮਾ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਯੋਗ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ/ਸੰਗਠਨ, ਜੇਏਕੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਆਊਟਲੈੱਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਲੋੜਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

- ਨਿਊਨਤਮ ਥਾਂ: 120 ਵਰਗ ਫੁੱਟ।
- ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ: ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਫਾਰਮੇਸੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼: ਦਿਵਯਾਂਗ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ / ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ।

ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਉੱਦਮਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ

ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਏਕੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕੇਂਦਰ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਚਾਲਨ ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਦਵਾ (ਕਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਦੀ ਐੱਮਆਰਪੀ 'ਤੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਪਾਰ ਮਾਰਜਿਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਸਿਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਲਈ ਵੀ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਔਰਤਾਂ, ਦਿਵਯਾਂਗਜਨਾਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਉੱਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਆਕਾਂਖੀ ਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸੈਂਟਿਵ ਪ੍ਰਦਾਨ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਸਸਤੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

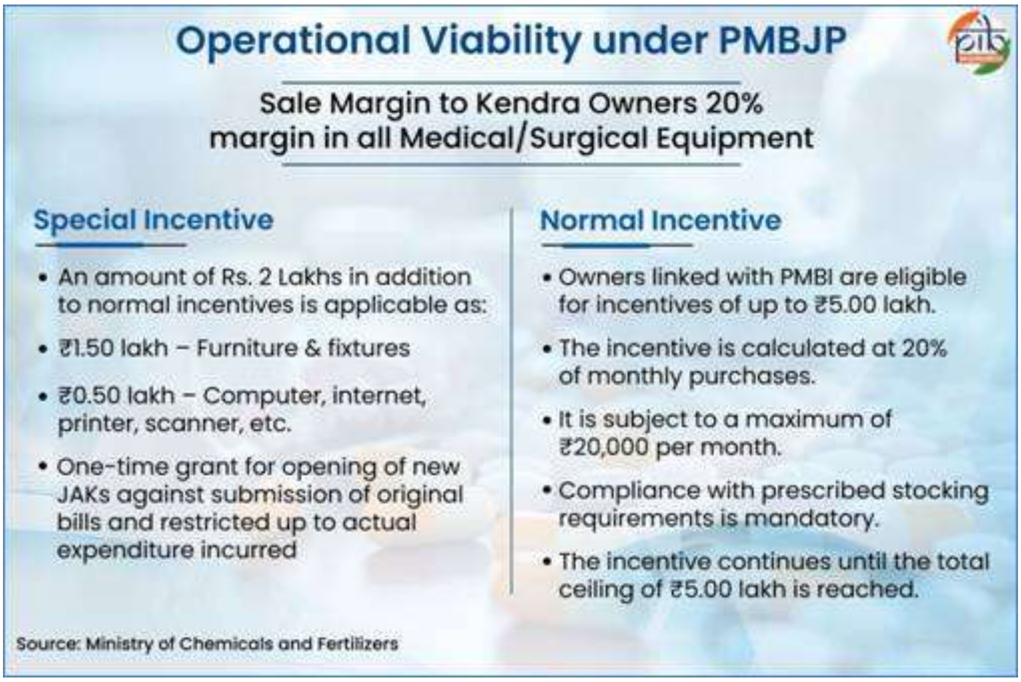

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ

ਔਰਤ ਉੱਦਮੀਆਂ, ਦਿਵਯਾਂਗਜਨਾਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ (ਐੱਸਸੀ), ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ (ਐੱਸਟੀ) ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਆਕਾਂਖੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ (ਪਛੜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ) ਵਿੱਚ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਏਕੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਆਮ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 2.00 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

- ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਫਿਕਸਚਰ ਦੀ 1.50 ਲੱਖ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
- ਕੰਪਿਊਟਰ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ, ਸਕੈਨਰ ਆਦਿ ਲਈ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਜੋਂ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਏਕੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਅਨੁਦਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਮੂਲ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਖਰਚੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਮ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ

ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਸ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਵਾਈਸਿਜ਼ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਪੀਐੱਮਬੀਆਈ) ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉੱਦਮੀਆਂ, ਫਾਰਮਾਸਿਸਟਾਂ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਾਰਥ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਏਕੇ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਲਈ ਪਾਤਰ ਹਨ। ਮਾਸਿਕ ਖਰੀਦ ਦੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਕਤਮ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਅਤੇ ਸਟਾਕਿੰਗ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ।

ਇਹ ਲਾਭ ਔਰਤ ਉੱਦਮੀਆਂ, ਦਿਵਯਾਂਗਜਨਾਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਉੱਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਆਕਾਂਖੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ, ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ, ਦ੍ਵੀਪਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਸ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਡਿਵਾਈਸਿਜ਼ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਪੀਐੱਮਬੀਆਈ) ਨੇ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਏਕੇ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਉਪਲਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

- ਸਮੱਗਰੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਵਾ ਵੰਡ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਕੇਂਦਰੀ ਗੋਦਾਮਾਂ ਅਤੇ 41 ਵੰਡਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਐਂਡ-ਟੂ-ਐਂਡ, ਸੂਚਨਾ-ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ-ਸਮਰੱਥ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਸਤੰਬਰ 2024 ਤੋਂ, ਜੇਏਕੇ ਵਿੱਚ 200 ਉੱਚ ਮੰਗ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੰਡਾਰਣ ਵਿੱਚ 100 ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ 100 ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਐੱਮਬੀਆਈ ਨਿਰੰਤਰ 400 ਤੁਰੰਤ ਉਪਭੋਗ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਸਥਿਰਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿਵਸਥਿਤ ਮੰਗ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਰੀਦ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਵੈਚਾਲਨ ਰਾਹੀਂ ਪਰਿਚਾਲਨ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਡਿਜੀਟਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਪਰਿਯੋਜਨਾ (ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ) ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾਪੂਰਨ ਜੈਨਰਿਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਸਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਸੰਗਤ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸਤੰਭ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਜਨ ਔਸ਼ਧੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਧ ਰਹੇ ਨੈੱਟਵਰਕ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਤੰਤਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਿਜੀਟਲ ਉਪਕਰਣਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਉੱਦਮੀਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕਿਫਾਇਤੀ ਸਵੱਛਤਾ ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਿਆਪੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਭਿਆਨਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਨਾਗਰਿਕ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ, ਪੀਐੱਮਬੀਜੇਪੀ ਪਹੁੰਚ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਸਸਤੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਦਰਭ

Ministry of Chemicals and Fertilizers

https://pharma-dept.gov.in/sites/default/files/Website%20updation%202022%20PMBJP-1.pdf

https://janaushadhi.gov.in/pmbjb-scheme

https://janaushadhi.gov.in:10443/jasprodobt/Reports/2a61804b7f5e77bf.pdf

https://janaushadhi.gov.in/pdf/Guidelines_for_PMBJK_Opening.pdf

https://pharma-dept.gov.in/sites/default/files/Final%20English%202024-25%20AR%20%281%29.pdf

https://docs.google.com/document/d/1TZPY6zew0R-AeqKLHDrWQV1ZIchhj9VN/edit

https://pharma-dept.gov.in/schemes/pradhan-mantri-bhartiya-janaushadhi-pariyojana-pmbjp

https://www.pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=2222524&reg=3&lang=2

https://www.pib.gov.in/PressReleaseIframePage.aspx?PRID=2067441
https://www.pib.gov.in/PressNoteDetails.aspx?NoteId=153880&ModuleId=3
https://www.pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=2151306&reg=3&lang=2

Ministry of Cooperation

https://www.pib.gov.in/PressReleaseIframePage.aspx?PRID=2115196&reg=3&lang=2

Lok Sabha

https://sansad.in/getFile/loksabhaquestions/annex/184/AU4695_9qRCcY.pdf?source=pqals
https://sansad.in/getFile/loksabhaquestions/annex/184/AU718_3HBGam.pdf?source=pqals
https://sansad.in/getFile/loksabhaquestions/annex/185/AU1135_zwHF0O.pdf?source=pqals

https://sansad.in/getFile/annex/268/AU176_9hqb7T.pdf?source=pqars
https://sansad.in/getFile/annex/268/AU176_9hqb7T.pdf?source=pqars
https://sansad.in/getFile/annex/268/AU982_1cjye3.pdf?source=pqars
https://sansad.in/getFile/loksabhaquestions/annex/185/AU3399_rd2kkX.pdf?source=pqals https://sansad.in/getFile/loksabhaquestions/annex/185/AU1014_Bneo3x.pdf?source=pqals
https://sansad.in/getFile/annex/270/AU418_OipWQZ.pdf?source=pqars

https://www.pib.gov.in/PressReleseDetail.aspx?PRID=2234273&reg=20&lang=1

PIB

https://static.pib.gov.in/WriteReadData/specificdocs/documents/2025/jan/doc202516481901.pdf
https://www.pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=2108862&reg=3&lang=2
https://static.pib.gov.in/WriteReadData/specificdocs/documents/2021/dec/doc2021123031.pdf

https://www.pib.gov.in/FeaturesDeatils.aspx?NoteId=157637&ModuleId=2&reg=3&lang=1

Click here to see PDF

******

PIB Research/SJ/RN